

# بایسته‌های حقوق بازار سرمایه (اصول)

دکتر محمد سلطانی

مرضیه خلیلی، لیلا سهرابی، زینب فلاح تفتی



شرکت اطلاع رسانی بورس  
انتشارات بورس

انتشارات بورس وابسته به شرکت اطلاع رسانی و خدمات بورس  
تهران: میدان ونک، خیابان ملا صدرا، شماره ۱۳، سازمان بورس و  
اوراق بهادار، طبقه همکف، شرکت اطلاع رسانی و خدمات بورس  
تلفن: ۴۱ - ۸۸۶۹۵۴۰  
نماینده: ۸۸۶۹۵۴۱  
تارنمای انتشارات: [www.bourseshop.ir](http://www.bourseshop.ir)  
ایمیل: [info@sena.ir](mailto:info@sena.ir)

بایسته های حقوق بازار سرمایه (اصول)

- مؤلف: دکتر محمد سلطانی، مرضیه خلیلی، لیلا سهرابی، زینب فلاح
- ناشر: انتشارات بورس وابسته به شرکت اطلاع رسانی و خدمات بورس
- صفحه آرا: بابک حمیدیان
- طراح جلد: محمد مهدی کریم پور
- چاپ اول: ۱۳۹۱
- قیمت: ۷۰۰۰۰ ریال
- شمارگان: ۱۵۰۰ نسخه
- چاپ و صحافی: زرین موج رسانه
- شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۵۹۵۹-۲۳-۹

همه حقوق محفوظ و متعلق به ناشر است.

عنوان: قراردادها: ایران: قوانین و احکام  
عنوان و نام پدیدآور: بایسته های حقوق بازار سرمایه (اصول) / محمد سلطانی، - و دیگران.  
مشخصات نشر: تهران: شرکت اطلاع رسانی و خدمات بورس، انتشارات بورس، ۱۳۹۱.

مشخصات ظاهری: ۳۴۲ ص.

شابک: ۹-۲۳-۵۹۵۹-۶۰۰-۹۷۸

قیمت: ۷۰۰۰۰ ریال

وضعیت فهرست نویسی: فهرست شده

یادداشت: محمد سلطانی، مرضیه خلیلی، لیلا سهرابی، زینب فلاح  
یادداشت: واژه نامه .

موضوع: بازار سرمایه — قوانین و مقررات — ایران

موضوع: بورس — قوانین و مقررات — ایران

موضوع: حقوق تجارت — ایران

شناسه افزوده: سلطانی، محمد، ۱۳۵۹ -

شناسه افزوده: شرکت اطلاع رسانی و خدمات بورس. انتشارات بورس

رده بندی کنگره: ۱۳۹۱/آب / KMH۹۶۲

رده بندی دیویی: ۳۴۶/۵۵۰۹۲

شماره کتبشناسی ملی: ۲۶۴۰۲۰۵

## فهرست اجمالی

|     |                                        |
|-----|----------------------------------------|
| ۱   | سخن ناشر                               |
| ۳   | مقدمه                                  |
| ۷   | بخش نخست. ساختار بازار سرمایه          |
| ۹۱  | بخش دوم. ناهنجاری‌های بازار سرمایه     |
| ۱۴۱ | بخش سوم. مقررات ناظر بر شرکت‌های سهامی |
| ۲۴۱ | کتاب‌نامه                              |

## فهرست تفصیلی

|         |                                                 |
|---------|-------------------------------------------------|
| ۱.....  | سخن ناشر                                        |
| ۳.....  | مقدمه                                           |
| ۷.....  | بخش نخست: ساختار بازار سرمایه                   |
| ۷.....  | فصل نخست: ارکان ناظر بازار سرمایه               |
| ۸.....  | مبحث نخست: شورای عالی بورس و اوراق بهادار       |
| ۸.....  | گفتار نخست: ساختار                              |
| ۱۰..... | گفتار دوم: وظایف                                |
| ۳۱..... | مبحث دوم: سازمان بورس و اوراق بهادار            |
| ۳۱..... | گفتار نخست: ماهیت و ساختار سازمان               |
| ۳۵..... | گفتار دوم: وظایف سازمان                         |
| ۴۰..... | فصل دوم: اشخاص تحت نظارت                        |
| ۴۱..... | مبحث نخست: مقررات مشترک ناظر بر اشخاص تحت نظارت |
| ۴۴..... | مبحث دوم: تشکلهای خودانتظام                     |
| ۴۵..... | گفتار نخست: بورسها                              |
| ۴۵..... | بند نخست: بورس اوراق بهادار                     |
| ۵۰..... | بند دوم: سایر بورسها                            |
| ۵۴..... | گفتار دوم: بازارهای خارج از بورس                |
| ۵۴..... | گفتار سوم: قانونها                              |
| ۵۵..... | بند نخست: مفهوم و کارکرد قانونها                |

د □ بایسته‌های حقوق بازار سرمایه (اصول)

|                                                                                        |            |
|----------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| بند دوم: کانون‌های فعال در بازار اوراق بهادار .....                                    | ۵۷         |
| گفتار چهارم: شرکت سپرده‌گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه .....                    | ۶۷         |
| مبحث سوم: نهادهای مالی .....                                                           | ۶۸         |
| گفتار نخست: کارگزار، بازارگردان و سبذگردان .....                                       | ۷۰         |
| بند نخست: کارگزار .....                                                                | ۷۰         |
| بند دوم: بازارگردان .....                                                              | ۷۱         |
| بند سوم: سبذگردان .....                                                                | ۷۲         |
| گفتار دوم: صندوق سرمایه‌گذاری .....                                                    | ۷۳         |
| گفتار سوم: شرکت‌های تأمین سرمایه، شرکت‌های سرمایه‌گذاری و شرکت‌های مادر (هلدینگ) ..... | ۷۵         |
| بند نخست: شرکت‌های تأمین سرمایه .....                                                  | ۷۶         |
| بند دوم: شرکت‌های سرمایه‌گذاری .....                                                   | ۷۶         |
| بند سوم: شرکت‌های مادر (هلدینگ) .....                                                  | ۷۷         |
| مبحث سوم: ناشران .....                                                                 | ۷۸         |
| گفتار نخست: تعاریف و الزامات کلی .....                                                 | ۸۰         |
| گفتار دوم: موارد افشا و مصادیق اطلاعات مهم .....                                       | ۸۲         |
| گفتار سوم: نحوه افشای اطلاعات .....                                                    | ۸۶         |
| <b>بخش دوم. ناهنجاری‌های بازار سرمایه .....</b>                                        | <b>۹۱</b>  |
| <b>فصل نخست: تخلفات .....</b>                                                          | <b>۹۱</b>  |
| مبحث نخست: مفهوم تخلف .....                                                            | ۹۱         |
| مبحث دوم: نحوه رسیدگی به تخلفات اشخاص در بازار سرمایه .....                            | ۹۲         |
| گفتار نخست: رسیدگی به تخلفات اشخاص موضوع ماده ۳۵ قانون بازار .....                     | ۹۳         |
| بند نخست: انجام تحقیقات و مرجع بدوی رسیدگی .....                                       | ۹۳         |
| بند دوم: مرجع تجدیدنظر .....                                                           | ۹۴         |
| بند سوم: نحوه رسیدگی .....                                                             | ۹۵         |
| گفتار دوم: رسیدگی به تخلفات اشخاص موضوع ماده ۱۸ آیین‌نامه اجرایی قانون بازار .....     | ۹۶         |
| بند نخست: انواع تخلفات و مجازات‌های انضباطی .....                                      | ۹۹         |
| بند دوم: مراجع رسیدگی‌کننده، نحوه رسیدگی و صدور رأی .....                              | ۱۰۱        |
| گفتار سوم: اخذ جریمه نقدی .....                                                        | ۱۰۳        |
| <b>فصل دوم: اختلافات .....</b>                                                         | <b>۱۰۵</b> |

## فهرست تفصیلی □ ه

|                                                                                                                               |     |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| مبحث نخست: ایجاد سازش در کانون‌ها.....                                                                                        | ۱۰۶ |
| گفتار نخست: تشکیلات کمیته سازش.....                                                                                           | ۱۰۸ |
| گفتار دوم: حل و فصل اختلاف در کانون.....                                                                                      | ۱۱۰ |
| مبحث دوم: رسیدگی به اختلافات در هیأت داورى.....                                                                               | ۱۱۲ |
| گفتار نخست: تشکیلات هیأت داورى.....                                                                                           | ۱۱۳ |
| گفتار دوم: صلاحیت هیأت داورى.....                                                                                             | ۱۱۴ |
| بند نخست: صلاحیت ذاتی و محلی هیأت داورى.....                                                                                  | ۱۱۵ |
| بند دوم: موارد خاص صلاحیت هیأت داورى.....                                                                                     | ۱۱۶ |
| گفتار سوم: صدور و اجرای آراء هیأت داورى.....                                                                                  | ۱۲۱ |
| فصل سوم: جرائم.....                                                                                                           | ۱۲۲ |
| مبحث نخست: عناوین جرائم بازار سرمایه.....                                                                                     | ۱۲۳ |
| گفتار نخست: سوء استفاده از اطلاعات نهانی مربوط به اوراق بهادار / افشای اطلاعات نهانی قبل از انتشار عمومی.....                 | ۱۲۴ |
| گفتار دوم: معامله متکی بر اطلاعات نهانی.....                                                                                  | ۱۲۸ |
| گفتار سوم: دستکاری در قیمت اوراق بهادار.....                                                                                  | ۱۲۹ |
| گفتار چهارم: انتشار آگهی یا اعلامیه پذیرش نویسی به منظور عرضه عمومی بدون رعایت ترتیبات مقرر.....                              | ۱۳۰ |
| گفتار پنجم: تصدیق و ارائه اطلاعات خلاف واقع یا مستندات جعلی و استفاده در گزارشات.....                                         | ۱۳۰ |
| گفتار ششم: افشای اطلاعات توسط کارگزار یا کارگزار/ معامله گر، بازارگردان، مشاور سرمایه گذاری.....                              | ۱۳۲ |
| گفتار هفتم: مبادرت به انجام فعالیت کارگزاری، کارگزار/ معامله گری، بازارگردانی و یا معرفی خود تحت آن عنوان، بدون اخذ مجوز..... | ۱۳۲ |
| گفتار هشتم: خودداری از ارائه اطلاعات، اسناد و یا مدارک مهم به سازمان و یا بورس.....                                           | ۱۳۳ |
| گفتار نهم: تخلف از وظایف قانونی مبنی بر تهیه و ارائه و تصدیق اسناد، مدارک و اطلاعات.....                                      | ۱۳۴ |
| گفتار دهم: سوءاستفاده از اطلاعات، اسناد، مدارک یا گزارش‌های خلاف واقع.....                                                    | ۱۳۴ |
| گفتار یازدهم: استفاده کارگزار، کارگزار/ معامله گر یا بازارگردان از اوراق بهادار و وجوه مشتریان.....                           | ۱۳۵ |
| مبحث دوم: آئین رسیدگی به جرائم و طرح شکایات توسط سازمان.....                                                                  | ۱۳۶ |
| بخش سوم. مقررات ناظر بر شرکت‌های سهامی.....                                                                                   | ۱۴۱ |
| فصل نخست: معرفی شرکت‌های سهامی.....                                                                                           | ۱۴۲ |

|     |                                                                 |
|-----|-----------------------------------------------------------------|
| ۱۴۲ | مبحث نخست: مفهوم شرکت سهامی                                     |
| ۱۴۴ | مبحث دوم: اقسام شرکت‌های سهامی                                  |
| ۱۴۵ | گفتار نخست: شرکت سهامی عام                                      |
| ۱۴۶ | بند نخست: شرکت سهامی عام ثبت شده نزد سازمان                     |
| ۱۴۹ | بند دوم: شرکت سهامی عام پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار        |
| ۱۵۱ | گفتار دوم: شرکت سهامی خاص                                       |
| ۱۵۳ | فصل دوم: تشکیل شرکت سهامی                                       |
| ۱۵۴ | مبحث نخست: تشکیل شرکت سهامی عام                                 |
| ۱۵۴ | گفتار نخست: الزامات مؤسسان پیش از پذیرهنویسی                    |
| ۱۵۵ | بند نخست: شرکت سهامی عام معاف از ثبت                            |
| ۱۶۰ | بند دوم: شرکت‌های سهامی عام مشمول ثبت                           |
| ۱۶۲ | گفتار دوم: پذیرهنویسی                                           |
| ۱۶۳ | گفتار سوم: رسیدگی به تعهدات پذیرهنویسان و تشکیل مجمع عمومی مؤسس |
| ۱۷۰ | گفتار چهارم: ثبت شرکت در مرجع ثبت شرکت‌ها                       |
| ۱۷۲ | مبحث دوم: تشکیل شرکت سهامی خاص                                  |
| ۱۷۳ | فصل سوم: سهام شرکت سهامی                                        |
| ۱۷۴ | مبحث نخست: مفهوم و ویژگی‌ها                                     |
| ۱۷۶ | مبحث دوم: انواع سهام و تبدیل آن                                 |
| ۱۷۶ | گفتار نخست: انواع سهام                                          |
| ۱۷۷ | بند نخست: سهام بانام و بی‌نام                                   |
| ۱۷۷ | بند دوم: سهام ممتاز                                             |
| ۱۷۸ | گفتار دوم: تبدیل سهام بی‌نام به بانام و بالعکس                  |
| ۱۷۹ | مبحث سوم: حقوق و تعهدات ناشی از مالکیت سهام                     |
| ۱۸۰ | گفتار نخست: حقوق سهامداران                                      |
| ۱۸۰ | بند نخست: حق بر سود و دارایی شرکت                               |
| ۱۸۱ | بند دوم: حق رأی                                                 |
| ۱۸۲ | بند سوم: حق اطلاع از امور شرکت                                  |
| ۱۸۲ | بند چهارم: حق انتقال سهام                                       |
| ۱۸۴ | گفتار دوم: تعهدات سهامداران                                     |
| ۱۸۵ | فصل چهارم: ارکان شرکت سهامی                                     |

## فهرست تفصیلی □ ز

|     |                                                                       |
|-----|-----------------------------------------------------------------------|
| ۱۸۶ | مبحث نخست: رکن تصمیم‌گیرنده (مجامع عمومی).....                        |
| ۱۸۶ | گفتار نخست: مجمع عمومی مؤسس.....                                      |
| ۱۸۶ | بند نخست: تشکیل جلسه و ترتیبات رسیدگی.....                            |
| ۱۸۸ | بند دوم: صلاحیت‌های مجمع عمومی مؤسس.....                              |
| ۱۸۹ | گفتار دوم: مجمع عمومی عادی.....                                       |
| ۱۸۹ | بند نخست: تشکیل جلسه و ترتیبات رسیدگی.....                            |
| ۱۹۱ | بند دوم: صلاحیت‌های مجمع عمومی عادی.....                              |
| ۱۹۱ | گفتار سوم: مجمع عمومی فوق‌العاده.....                                 |
| ۱۹۱ | بند نخست: تشکیل جلسه و ترتیبات رسیدگی.....                            |
| ۱۹۳ | بند دوم: صلاحیت مجمع عمومی فوق‌العاده.....                            |
| ۱۹۳ | مبحث دوم: رکن اجرایی (مدیران).....                                    |
| ۱۹۴ | گفتار نخست: هیأت مدیره.....                                           |
| ۱۹۴ | بند نخست: تعداد و شرایط انتخاب اعضای هیأت مدیره و تشکیل جلسات آن..... |
| ۱۹۷ | بند دوم: وظایف و اختیارات هیأت مدیره.....                             |
| ۱۹۹ | گفتار دوم: مدیرعامل.....                                              |
| ۱۹۹ | بند نخست: نحوه انتخاب مدیرعامل و خاتمه مدیریت آن.....                 |
| ۲۰۰ | بند دوم: حدود اختیارات مدیرعامل.....                                  |
| ۲۰۰ | گفتار سوم: معاملات مدیران و مدیرعامل.....                             |
| ۲۰۱ | بند نخست: معاملات قابل ابطال.....                                     |
| ۲۰۱ | بند دوم: اعتبار معامله همراه با جبران خسارت.....                      |
| ۲۰۲ | بند سوم: معاملات باطل.....                                            |
| ۲۰۲ | گفتار چهارم: مسئولیت مدیران و مدیرعامل.....                           |
| ۲۰۳ | بند نخست: مسئولیت کیفری.....                                          |
| ۲۰۵ | بند دوم: مسئولیت مدنی.....                                            |
| ۲۰۶ | مبحث سوم: رکن نظارتی (بازرس/بازرسان).....                             |
| ۲۰۶ | گفتار نخست: چگونگی انتخاب و عزل بازرسان و تعیین حق الزحمه ایشان.....  |
| ۲۰۸ | گفتار دوم: وظایف و مسئولیت‌های بازرس.....                             |
| ۲۱۰ | فصل پنجم: حیات شرکت.....                                              |
| ۲۱۰ | مبحث نخست: امور مالی شرکت.....                                        |
| ۲۱۱ | گفتار نخست: حساب‌های شرکت.....                                        |



|     |                                                            |
|-----|------------------------------------------------------------|
| ۲۱۳ | گفتار دوم: ترازنامه                                        |
| ۲۱۶ | گفتار سوم: محاسبه و تقسیم سود                              |
| ۲۱۸ | مبحث دوم: تغییرات سرمایه                                   |
| ۲۱۸ | گفتار نخست: افزایش سرمایه                                  |
| ۲۱۹ | بند نخست: روش‌های افزایش سرمایه                            |
| ۲۲۲ | بند دوم: تصمیم‌گیری راجع به افزایش سرمایه                  |
| ۲۲۵ | بند سوم: تشریفات افزایش سرمایه                             |
| ۲۳۳ | گفتار دوم: کاهش سرمایه                                     |
| ۲۳۴ | بند نخست: اقسام و روش‌های کاهش سرمایه                      |
| ۲۳۵ | بند دوم: فرآیند کاهش سرمایه                                |
| ۲۳۷ | مبحث سوم: تبدیل شرکت سهامی                                 |
| ۲۳۸ | گفتار نخست: شرایط تبدیل شرکت سهامی خاص به سهامی عام        |
| ۲۳۹ | گفتار دوم: فرآیند اجرایی تبدیل شرکت سهامی خاص به سهامی عام |
| ۲۴۱ | کتابنامه                                                   |

بسم الله الرحمن الرحيم

## سخن ناشر

شرکت اطلاع‌رسانی و خدمات بورس وابسته به سازمان بورس و اوراق بهادار، با هدف توسعه ابزارها و زیرساخت‌های اطلاع‌رسانی و فرهنگ‌سازی در بازار سرمایه، در سال ۱۳۸۳ تأسیس گردید. این شرکت از بدو تأسیس اقدام به خدمت‌رسانی به آحاد جامعه در خصوص موضوعات مرتبط با بازار سرمایه نمود. از جمله این خدمات می‌توان به راه‌اندازی پایگاه اطلاع‌رسانی بازار سرمایه ایران؛ راه‌اندازی سامانه اینترنتی تالار مجازی بورس ایران<sup>۱</sup> با هدف آموزش و آشنایی علاقه‌مندان سرمایه‌گذاری در بورس ایران با سازوکار مناسب سرمایه‌گذاری؛ طراحی نرم‌افزار مدیریت بورس همراه با هدف تسهیل دسترسی فعالان بازار سرمایه به اطلاعات بازار از طریق گوشی تلفن همراه، و بسیاری از فعالیت‌های دیگر اشاره نمود.

یکی از فعالیتهای اصلی این شرکت در راستای اطلاع‌رسانی و خدمت‌رسانی در بازار سرمایه ایران، نشر کتب مختلف و متعدد مرتبط با مسایل مالی و سرمایه‌گذاری است، به همین منظور شرکت در سال ۱۳۹۰، با اخذ مجوز رسمی از وزارت فرهنگ و ارشاد

۱. به نشانی: [www.sena.ir](http://www.sena.ir)

۲. به نشانی: [www.irvex.ir](http://www.irvex.ir)

اسلامی، انتشارات بورس را تأسیس نمود. انتشارات بورس وابسته به شرکت اطلاع‌رسانی و خدمات بورس، با هدف نیل به مرجعیت کتب مالی به طور عام و کتب مرتبط با سرمایه‌گذاری به طور خاص، در داخل کشور اقدام به نشر کتاب می‌نماید.

کتاب حاضر با عنوان بایسته‌های حقوق بازار سرمایه (اصول) که به منظور آشناسازی افراد با قوانین بازار اوراق بهادار و نیز آماده‌سازی متقاضیان شرکت در آزمون گواهینامه‌های حرفه‌ای منتشر گردیده است؛ دومین سری از کتب حقوق مالی است که سعی نموده با زبانی ساده و دقیق، مفاهیم حقوق تجارت و حقوق بازار سرمایه را با توجه ویژه به اشخاصی که دارای معلومات حقوقی نیستند، تبیین نماید.

امید است با انتشار اینگونه کتب، گامی مؤثر در راستای اعتلای دانش و توانمندی فعالان بازار سرمایه برداشته شود.

## مقدمه

فعالیت در هر شغل و حرفه‌ای مستلزم آگاهی کامل از قوانین و مقررات حاکم بر آن حرفه است. عدم آشنایی کافی با این مقررات سبب می‌شود تا شخص نتواند در کار و فعالیت خود موفق باشد. این موضوع در خصوص مشاغلی که از مصادیق خدمات عمومی محسوب می‌شوند، اهمیت دو چندانی پیدا می‌کند. اگر اشخاصی که در بازار سرمایه به ارائه خدمت عمومی به سرمایه‌گذاران می‌پردازند از آگاهی کافی نسبت به قوانین و مقررات برخوردار نباشند، هم خود در معرض خطر و مسئولیت ناشی از عمل خویش قرار دارند و هم مشتریان خود را با خطرات عدیده مواجه خواهند ساخت و همه‌گیری این موضوع می‌تواند نظام بازار سرمایه را نیز با اختلال جدی مواجه سازد. از این روست که موفقیت در آزمون‌های گواهینامه‌های حرفه‌ای از شروط لازم جهت تصدی سمت‌های حساس در بازار سرمایه می‌باشد تا بدین وسیله از کفایت دانش و تعهد حرفه‌ای متقاضی فعالیت در بازار سرمایه اطمینان نسبی حاصل شود.

از آنجا که فعالیت در بازار اوراق بهادار با شناخت مقررات آن عجین شده است، در آزمون گواهی‌نامه‌های حرفه‌ای، بخش مقررات همیشه قسمت مهمی از آزمون را تشکیل می‌دهد. مقرراتی که برای آزمون اصول بازار سرمایه - که گواهی‌نامه مقدماتی جهت حضور در بازار سرمایه محسوب می‌شود- در نظر گرفته شده است، عمدتاً مربوط به قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران، قانون توسعه ابزارها و

#### ۴. بایسته‌های حقوق بازار سرمایه (اصول)

نهادهای مالی جدید و بخش شرکتهای سهامی لایحه قانونی اصلاح قسمتی از قانون تجارت می‌باشد. سرفصل‌های در نظر گرفته شده توسط اداره امور گواهینامه‌های حرفه‌ای سازمان بورس و اوراق بهادار در این خصوص به شرح زیر می‌باشد:

۱. قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران (مصوب آذر ماه ۱۳۸۴ مجلس شورای اسلامی)

۲. لایحه قانونی اصلاح قسمتی از قانون تجارت، مبحث نخست بخش‌های ۱، ۲، ۳، ۵، ۶، ۷، ۸، ۱۰، ۱۱ و ۱۲

۳. قانون توسعه ابزارها و نهادهای مالی جدید در راستای تسهیل اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی (مصوب ۸۸/۹/۲۵ مجلس شورای اسلامی)

۴. آیین‌نامه اجرایی قانون بازار اوراق بهادار (مصوب ۸۶/۴/۳ هیأت وزیران)

۵. ضوابط نظارت سازمان بر فرایند تأسیس و افزایش سرمایه شرکتهای سهامی عام (مصوب ۸۶/۴/۲۷ هیأت مدیره سازمان)

۶. دستورالعمل اجرایی افشای اطلاعات شرکتهای ثبت شده نزد سازمان (مصوب ۸۶/۵/۳ هیأت مدیره سازمان)

۷. دستورالعمل عضویت در کانون کارگزاران بورس و اوراق بهادار (مصوب ۸۸/۸/۹ هیأت مدیره سازمان)

۸. مقررات عضویت در کانون نهادهای سرمایه‌گذاری ایران (مصوب ۸۶/۷/۲۷ هیأت مدیره سازمان)

۹. مصوبه مربوط به تعریف سرمایه‌گذار نهادی (مصوب ۸۶/۱/۲۸ هیأت مدیره سازمان)

۱۰. دستورالعمل کمیته سازش کانون کارگزاران بورس و اوراق بهادار (مصوب ۸۷/۱۰/۱۰ هیأت مدیره سازمان)

۱۱. دستورالعمل رسیدگی به تخلفات اشخاص موضوع ماده ۳۵ قانون بازار اوراق بهادار (مصوب ۸۷/۱/۲۰ هیأت مدیره سازمان)

۱۲. دستورالعمل اجرایی فصل ششم قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی

ایران (مصوب ۸۶/۷/۲۲ هیأت مدیره سازمان)

۱۳. مصوبه در خصوص مرجع حل اختلافات فعالان بازار اوراق بهادار فاقد کانون مربوطه (مصوب ۸۷/۷/۲ هیأت مدیره سازمان)

هدف سازمان بورس و اوراق بهادار از پیش‌بینی این مقررات به‌عنوان منابع آزمون، درک مفاهیم کاربردی و نه صرفاً به‌خاطر سپردن مواد قانونی است. از همین روست که سئوالات درس مقررات نیز به‌سوی تحلیلی و کاربردی شدن در حال حرکت است و تشریح و تفصیل مواد قانونی نیز اهمیت ویژه‌ای پیدا می‌کند. با این وجود، از سوی دیگر و از آنجا که هدف اولیه از تهیه این کتاب، آماده‌سازی متقاضیان شرکت در آزمون گواهینامه‌های حرفه‌ای بوده است، سعی شده تا حتی‌الامکان از متن قانون جز در صورت ضرورت فاصله گرفته نشود تا بدین وسیله استفاده بهینه از کتاب در راستای هدف مورد نظر به‌عمل آید. هدف این تلاش آن بوده تا با توضیح و تبیین مناسب مواد - بی‌آنکه این توضیح و تبیین به‌منحصر به‌اطاله کلام گردد و نه اختصار - هدفی را که از اعطای گواهی‌نامه‌های حرفه‌ای مدنظر است، در درس «مقررات اصول بازار سرمایه» محقق سازد. لازم به ذکر است آنچه در این کتاب ارائه گشته، به هیچ وجه جایگزین مطالعه مفاد قوانین و مقررات نیست و تنها وسیله‌ای برای ساده‌کردن درک مفاهیم مواد قانونی است. بنابراین، متقاضی شرکت در آزمون باید برای کسب موفقیت حتماً متن مقررات را نیز به دقت مطالعه نماید.

خاطر نشان می‌سازد صرف‌نظر از بحث آزمون‌های گواهینامه‌های حرفه‌ای، این کتاب با زبانی ساده و حقوقی ساختار بازار سرمایه، بازیگران و مقررات حاکم بر آنها را بیان می‌کند و استفاده از آن برای فعالان این بازار و نیز تمامی اشخاصی که علاقه‌مند به مطالعه در زمینه بازار اوراق بهادار و مقررات حاکم بر آن هستند، مفید می‌باشد.

جهت رعایت ایجاز و فهم آسان‌تر مطالب، از این پس در نوشتار حاضر بعضاً از علائم اختصاری ذیل استفاده می‌شود:

- شورای عالی بورس و اوراق بهادار: شورا
- سازمان بورس و اوراق بهادار سازمان: سازمان / سازمان بورس

- قانون کارگزاران بورس و اوراق بهادار: قانون کارگزاران
- کمیته سازش قانون کارگزاران بورس و اوراق بهادار: کمیته سازش
- قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران: قانون بازار
- لایحه قانونی اصلاح قسمتی از قانون تجارت: لایحه قانونی
- قانون توسعه ابزارها و نهادهای مالی جدید به منظور تسهیل اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم قانون اساسی: قانون توسعه ابزارها
- دستورالعمل اجرایی افشای اطلاعات شرکت‌های ثبت شده نزد سازمان:  
دستورالعمل افشا
- دستورالعمل عضویت در قانون کارگزاران بورس و اوراق بهادار: دستورالعمل  
عضویت در قانون
- دستورالعمل کمیته سازش کانون کارگزاران بورس و اوراق بهادار:  
دستورالعمل کمیته سازش
- نگاه کنید به شماره: نک.ش.